

Onze verre voorouders moeten al met veel interesse gekeken hebben hoe vogels prachtige nesten bouwen. Ze gebruiken bij de bouw van de buitenkant hard materiaal, zoals takken en buigzame twijgen en voor de binnenkant vaak een voering van zacht materiaal zoals gras, mos en dons. Zelfs klei wordt bij de bouw gebruikt.

Ed Sival

Van vogelnest tot kijkhut

Daar kunnen wij van leren, moeten ze gedacht hebben. Vlechtwerk werd zelfs een kunst. Weven en het vervaardigen van touw ook. Beroepen als matten- vlechter (bij de dijk aanleg), mandenvlechter, ijzervlechter, vlechter van wanden voor de huizenbouw, zijn nu nog bekend. Wevers weven ook materiaal dat bij ruimtevluchten gebruikt wordt. Het spinnen van draden (voor kleding) en het slaan van touw werd erg belangrijk. Zware kabels worden voor het sleepwerk van oceaanreuzen gebruikt.

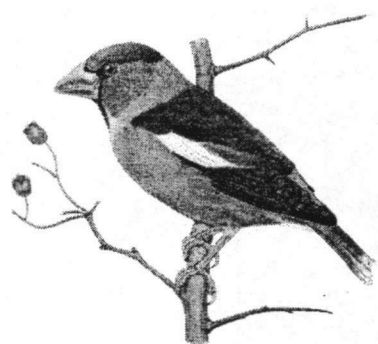
Het is dan ook grappig om te zien hoe 's winters bijvoorbeeld een ekster op een tak, het vliegtouw waaraan een pindanetje

bungelt - telkens een stukje dichterbij - naar zich omhoog trekt.

In het natuurpark Lelystad staat in de nagebouwde prehistorische nederzetting een boerderij uit de bronstijd. Prachtig vlechtwerk, slimme houtverbindingen, het geheel overkapt met een strodak, tonen aan dat het gebruik van spijkers bij de bouw niet vanzelfsprekend hoeft te zijn.

In een dorp in Polen zag ik hoe een ooievaar wel raad wist met een half ingevallen strodak van een oud schuurtje aan de waterkant. Daar kwam een nest op. Bouwmateriaal zoals takken en voedsel als kikkers en grote insecten (meikevers) was daar in overvloed aanwezig.

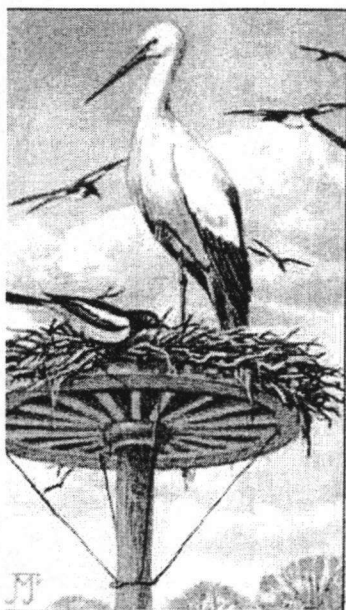
Het idee om vlechtwerk toe te passen rijpte in de Gooise heemtuin. Vanaf de circa drie meter hoge humuswal kun je de tuin en het aangrenzende eikenbos en de libellenplas goed zien. Naast drinkende en spetterende badende vogels zoals zanglijster, vink en koolmees, brengen veel andere soorten zoals havik, sperwer, buizerd en appelvink een bezoek aan de tuin. Zelfs vlogen drie ooievaars laag over om eens een kijkje te nemen. Het observatiepunt is gunstig. Eerst werd een stenen trap met een mooie bocht omhoog aangelegd. Daarna werk-

Appelvink Illustratie: I. Frederiksen

ten we met z'n vijven de hele winter door aan de vogelkijkhut. Er moesten wilgen geknot worden. De staanders en de tenen werden op maat gezaagd of geknipt en van de zijtakjes ontdaan. Met een personenauto werd het materiaal in bossen gebonden naar de heemtuin vervoerd. Ook hier moest nog het nodige gesnoeid worden. Toen de staanders in de grond stonden, kon het vlechtwerk beginnen. Aan de oostzijde werd een wandje met boomstronken ingericht voor het onderdak van vleermuizen en de nestbouw van onder meer een winterkoninkje. In de west- en noordwand kwamen vensters. Over het dak werden braamstengels geleid. Kom eens kijken door zo'n venster en heel misschien: Wouw!

Ed Sival is secretaris van de St. Wilde Planten Baricum/ Gooise heemtuin.

Ooievaar Illustratie: J. Voerman jr.